

Milner, Henry: *The Internet Generation: Engaged Citizens or Political Dropouts*. Medford, MA: Tufts University Press, 2010. 294 s.

Aikamme länsimaaisessa demokratiassa on alijäämä: uusien sukupolvien myötä vaaliosallistuminen laskee, eikä se korvau-
du muilla poliittisen osallistumisen muodoilla. Täten osallis-
tumisen kokonaismäärä jatkuvasti pienenee. Mikä nyt neu-
voksi, kun erityisesti USA ja Kanada ovat kaikilla kansalaisten
poliittisen osallistumisen ja valvutuneisuuden mittareilla
tarkasteltuna Eurooppaa, ja erityisesti pohjoismaita, jäljessä?

Kanadalainen professori Henry Milner, joka Pohjois-
Amerikan lisäksi on pohjoismaisten yhteiskuntien tuntija,
jatkaa aiemmasta tuotannostaan tuttujen teemojen käsit-
telyä. Milner tarkastelee sekä yksilötason tekijöiden – eri-
tyisesti politiikkaan liittyvän tietämyksen – että poliittisten
instituutioiden yhteyksiä nuorten edellytyksiin osallistua
poliittisesti. Tarkastelun kohteena on Internet-sukupolveksi
nimetty ikäryhmä, jonka muodostavat ”1990-luvun jälkeen
aikuisiän saavuttaneet nuoret”. Milnerin mukaan tämän
ryhmän jäsenten suhdetta maailmaan määrittää ennen nä-
kemättömän monipuolinen ja nopea teknologinen kehitys.
Kasvaminen tällaisessa maailmassa erottaa heidät muista
sukupolvista myös poliittisesti. Keskeinen argumentti Mil-
nerin teoksessa on, että poliittisen järjestelmän rakenteet,
kuten puolue- ja vaalijärjestelmät, ovat avainasemassa nuor-
ten poliittisen osallistumisen kannalta. Yhteiskunnallisten
intressien moninaisuuden tehokas kanavoituminen moni-
puoluejärjestelmän kautta yhdistettynä suhteellisen vaalita-
van hyviin puoliin olisi Milnerin mielestä omiaan luomaan
kannustimia myös pohjoisamerikkalaisten nuorille ottaa
ja saada selvää politiikasta. Tämän ajatuksen Milner tuo
voimakkaasti ja vakuuttavasti esiin. Teos päättyy osioon,
jossa Milner esittelee tutkittua tietoa kouluissa tapahtuvan
kansalaiskasvatuksen ja yhteiskuntaopin opetuksen vaikut-
tavuudesta sekä esittelee oman reseptinsä vaikuttavuuden
lisäämiseksi. Tältä osin viesti on, että etenkin juuri ennen
äänioikeuden saavuttamista annetulla yhteiskuntaopin ope-
tuksella on parhaat edellytykset edesauttaa nuorten poliittis-
ta aktivoitumista. Milnerin mukaan tämä kuitenkin edellyt-
tää, että opetuksessa pyritään ennen kaikkea muodostamaan
oppilaille rutiineja politiikan seuraamiseen.

Teos on helppolukuinen, vaikka sen rakenne ei noudata
monista tutkimuksista tuttua kaavaa, jossa selkeästi rajatun

tutkimuskysymyksen selvittäminen johdattaa tekstiä eteenpäin. Teos on paremminkin rajatun aihepiirin käsittelevä tuoreen tutkimustiedon kautta. Tämän Milner tuokin itse avoimesti esiin. Hänen mukaansa teoksessa selvitetään mitä esteitä (pohjoisamerikkalaisilla) nuorilla on asiantuntevaan poliittiseen osallistumiseen ja miten nämä esteet voitaisiin ylittää. Teoksen tavoite on käytännönläheinen ja Milnerin on katsottava onnistuneen tässä tavoitteessa hyvin.

Tutkimuskirjallisuutta lukemaan tottunutta saattaa tosin hieman häiritä se, että tutkimusongelman sijaan kirja käsittelee kirjoittajan itsensä ongelmaksi kokemaa yhteiskunnallista asiointitilaa: nuorten äänestysosallistumisen lasku on ongelma, johon tarvitaan parannus. Teoksen aluksi kai-verretäänkin kiveen tutkimusta kantavat vahvat moraaliset premissit.

Vaikka onkin tärkeää kyetä perustelevaan tehdyn tutkimuksen tarpeellisuus, ei Milner ehkä täysin tee oikeutta omalle kirjalleen esittelemällä työnsä näkökulman peittelemättömän normatiivisesti argumentoiden. Teos on otteeltaan ”tutkimusmaisempi” kuin mitä sen alun motiivoinnin perusteella saattaa odottaa. Teos sisältää paljon monipuolista sekä myös kyseenalaistavaa analyysiä. Milnerin perusteellinen tutkimustiedon läpikäynti tarjoaa lisäksi paljon tuoretta tietoa. Sekä Internetin roolia nuorten poliittisen informaation hankinnassa käsittelevä jaksio että luku vaalijärjestelmien merkityksestä poliittiselle osallistumiselle ovat erityisen ajankohtaisia, monitahoisia ja opettavaisia.

Milnerillä on lisäksi tärkeä ja hyvin perusteltu viesti kyselytutkimusten tekijöille. Hän esittää, että politiikkaan liittyvää faktatietoa tulisi hyödyntää aiempaa enemmän poliittisen kiinnostuneisuuden ja kiinnittyneisyyden indikaattorina. On helppoa sanoa olevansa kiinnostunut politiikasta ja ilmaista mielipiteitä mihin tahansa asiaan kun haastattelija niin pyytää. Milner kuitenkin huomauttaa, että on aivan toinen asia tehdä tulkintoja vastaajien tosiasiallisesta politiikan seuraamisesta sellaisten kysymysten perusteella, joiden vastaus ei voi olla pelkkä heittolaukaus. Hän lisäksi arvioi, että politiikkatietämys tulee tulevaisuudessa olemaan entistä vahvempi nuoria poliittisesti erotteleva tekijä. Milnerin esittämä kritiikki kyselytutkimuksia kohtaan on onnistunutta, etenkin kun hänellä on esittää toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi.

Teoksen useista ansioista huolimatta saattavat kriittisen lukijan lukunautintoa häiritä muutamit toistuvasti esiintyvät avainkäsitteet, joita niiden keskeisyydestä huolimatta ei määritellä riittävällä tarkkuudella. Demokratian alijäämä (democratic deficit) sekä asiantunteva poliittinen osallistuminen (informed political participation) ovat tällaisia käsitteitä. Demokratian alijäämän – käsite sisältää ajatuksen, jonka mukaan demokratiassa on oltava poliittisen osallistumisen määrän nollapiste; muutoin ei voi olla alijäämää. Milnerin, kuten myös monen muun alan tutkijan, poliittisen osallistumisen määrällinen nollapiste on määritelty äänestysosallistumisen kautta. Tämä nollapiste on ilmeisesti jossakin muutaman vuosikymmenen takana ajassa, jolloin äänestysaktiivisuus läntisissä demokratioissa oli korkeimmillaan. Mutta entäpä jos tällöin olikin kyse ylijäämästä? Entä jos olisikin järkevämpi kohdella nyt havaittua alijäämää nollapiteenä? Teos olisi hyötynyt tämän kysymyksen problemati-

soinnista. Ei nimittäin ole itsestään selvää kenen ongelmasta oikeastaan on kyse kun tarkastellaan nuorten laskevaa äänestysosallistumista, etenkin kun monet nuorista eivät näe asiaa ongelmana. Tällainen tarkastelu olisi todennäköisesti johtanut kirjoittajan pohdiskelemaan tarkemmin kysymystä siitä, mistä laskenut äänestysinto johtuu.

Asiantuntevan poliittisen osallistumisen käsite olisi myös kaivannut tarkempaa käsittelevä. Sen taustalla oleva ajatuskulku on toki täysin ymmärrettävä ja kirjan tematiikkaan sopiva. Kyse on siitä, että Milnerin mielestä jokaisen nuoren tulisi saavuttaa edes minimaalinen poliittisen tietämyksen taso, jonka turvin he voisivat osallistua poliittisesti. On vahinko, ettei Milner ole käyttänyt enempää aikaa analysoidakseen ajatusta politiikkaan liittyvästä minim tiedosta. Ajatus siitä, että osallistuminen voi epäonnistua tai onnistua toimijan tietämyksestä riippuen on varsin monitahoinen. Sen tarkastelu edellyttäisi kannanottoa moneen avoimeen kysymykseen: Mitä minimitieto sisältää ja miksi? Miksi juuri kyseisen tiedon hallinta muodostaa rajan asiantuntevan ja ei-asiantuntevan poliittisen osallistumisen välille? Millä perusteilla poliittista osallistumista voidaan ylipäänsä pitää asiantuntevana? Milnerin teoksen kannalta asia on niin keskeinen, että se olisi kaivannut tarkempaa erittelyä.

Vaikka teoksen vahva normatiivinen lataus on saattanut johtaa käsitteellisen epätarkkuuteen, on todettava, että Milnerin tapa kertoa avoimesti omista lähtökohdistaan on reilua peliä. Se on samalla myös johdonmukaista teoksen vahvan pragmaattisen painotuksen kannalta. Siksi onkin miellyttävä lukea kokeneen tutkijan puheenvuoroa aiheesta, jonka tämä kokee tärkeäksi. Toisinaan parhaat tutkimukset syntyvät nimenomaan henkilökohtaisesta paneutumisesta ja vahvoista mielipiteistä. Teos on suositeltavaa luettavaa kaikille, joita kiinnostaa nuorten yhteiskunnallisen kiinnittyneisyyden vahvistaminen.

LARI RAPELI